

найповнішому задоволенню потреб різних груп споживачів, в першу чергу, агросировинної продукції. В таких умовах одним з варіантів отримання вигідніших результатів для суб'єктів агробізнесу в конкурентному середовищі внутрішнього ринку є можливість збільшення своєї ринкової частки, яку наразі можна вважати основним показником рівня конкурентоспроможності продукції та підприємства на обраному сегменті цільового ринку.

Література.

1. Балабанова Л.В. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств : [монографія] / Л.В. Балабанова, В.В. Холод. – Донецьк : Дон ДУЕТ, 2006. – 294 с.

2. Іващенко О.В. Економічна сутність категорії «ринок» / О.В. Іващенко // Вісник ХНАУ. Серія «Економіка і природокористування». – Випуск 5. – Х. : ХНАУ, 2007. – С. 161-165.

3. Іващенко О.В. Формування прибутку с сільськогосподарських підприємствах / О.В. Іващенко // Вісник СНАУ. Серія «Економіка та менеджмент». – Вип. 4 (35). – Суми : СНАУ, 2009. – С. 71-76.

АГРАРНІ ПІДПРИЄМСТВА: СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЇХ РОЗВИТКОМ

***НІЦЕНКО В.С., Д.Е.Н., ПРОФЕСОР,
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА***

***ОСТАПЕНКО Р.М., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА***

***ГАНЖУРЕНКО І.В., К.Е.Н., С.Н.С.,
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ***

Аграрні підприємства функціонують у умовах підвищеної складності та невизначеності у соціально-економічному середовищі. Для успішного функціонування в ньому підприємство має гнучко адаптуватися. Необхідність розробки стратегії управління діяльності підприємств в ринкових умовах обумовлюється багатьма факторами. Негативними тенденціями у сільському господарстві, посилення конкурентної боротьби, а також неефективність застарілих методів управління економічними процесами в аграрних підприємствах,

формування нового типу мислення у керівників, підвищення ефективності господарювання сільськогосподарських підприємств.

Реалізація концепції стратегічного управління буде можливою лише тоді, коли підприємство буде стратегічно орієнтованим, тобто, коли персонал буде мати стратегічне мислення, постійно буде застосовуватися система стратегічного планування, що надасть змогу розробляти та використовувати інтегровану систему стратегічних планів, а поточна, повсякденна діяльність, повинна бути підпорядкована досягненню поставлених стратегічних цілей

Ми вважаємо, що саме стратегічне управління, є чи не єдиним способом забезпечення стійкої позиції аграрного підприємства на сучасному ринку, воно повинне забезпечити підприємству виживання, конкурентоспроможність та стабілізацію його розвитку.

Проблеми організаційного розвитку підприємств невіддільні від методології стратегічного управління. Організаційний розвиток сільськогосподарських підприємств необхідно розглядати з удосконаленням економічного механізму їх функціонування, як цілісного структурно оформленого комплексу [1]. Для стабілізації сільськогосподарського виробництва, на думку М.В. Калінчика, в країні застосований пасивний метод вирішення проблеми – обґрунтовується територіальне розміщення сільськогосподарських культур й оптимізується структура їх посівних площ [2].

На нашу думку, стратегічне планування є єдиним засобом прогнозування майбутніх проблем і можливостей. Стратегія – це узагальнена модель майбутнього стану та планових дій щодо його досягнення, що встановлює основні напрями, цілі та пріоритети діяльності, визначає критичні ресурси та необхідні нововведення, включає засоби реалізації пріоритетів та індикатори досягнення планованого результату [3].

Стратегічне планування дозволяє обґрунтувати необхідні управлінські рішення. Визначення того, що підприємство хоче досягти, допомагає уточнити стратегічні орієнтири. Формальне планування сприяє зниженню ризику при ухваленні рішення. Приймаючи обґрунтовані і систематизовані планові рішення, керівництво знижує ризик прийняття неправильного рішення через помилкову або недостовірну інформацію про можливості підприємства або про зовнішню ситуацію. Планування, оскільки воно служить для обґрунтування стратегічних цілей, допомагає визначити базовий, оптимістичний та песимістичний рівні. Сьогодні в сільському господарстві стратегічне а планування стає скоріше правилом, ніж

винятком. Стратегічне планування – це одна із функцій управління, що являє собою процес вибору цілей організації і шляхів їх досягнення. Стратегічне планування забезпечує основу для всіх управлінських рішень, функцій підприємства, мотивації і контролю орієнтовані на розробку стратегічних планів. Процес стратегічного планування забезпечує основу для управління розвитком підприємства. Можна відзначити, що стратегічне планування стає усе більш актуальним для українських підприємств, що вступають у жорстоку конкуренцію як між собою так і з іноземними фірмами.

Так серед функцій стратегічного планування Бойчик І.М. виділяє наступні: ефективного розподілу ресурсів, адаптації підприємницьких структур до зовнішнього середовища, координації та регулювання, внесення організаційних змін [4].

Стратегічне планування як явище та процес передбачення майбутнього та підготовки до майбутнього трактується досить широко: як інтегральний процес підготовки та прийняття рішень певного типу, як формулювання цілей та визначення шляхів їхнього досягнення, як забезпечення підготовленості підприємства для конкурентної боротьби на ринках тощо.

Головними завданням стратегічного управління на підприємстві є вибір стратегічних альтернатив (стратегія розширення, стратегія стабілізації, стратегія економії, комбінована стратегія) і визначення шляхів найкращого її впровадження на підприємстві. Таке впровадження процедурно реалізується в процесі планування. Під плануванням розуміють специфічний вид управлінської діяльності, спрямований на вибір оптимальної альтернативи розвитку об'єкта управління, розрахованого на певний період [5].

Література.

1. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : Навч. посіб. К. : КНЕУ, 2000. 360 с.
2. Калінчик М.В., Ільчук М.М., Шовкалюк В.С., Калінчик І.М. Стабілізація ринку зерна в Україні. К.: Нічлава, 2006. 230 с.
3. Сергєєва Л.Н., Теряник О.А. Статистичне забезпечення стратегічного управління розвитком регіону : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2010. 240 с.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповн. і переробл. К. : Атака, 2006. 528 с.
5. Кинг У., Кляланд Д. Стратегическое планирование и хозяйственная политика. М. : Прогресс, 1982. 399 с.